

Plan för fördjupad samverkan – Västra Mälardalens närings- livsstrategi

Innehåll

Plan för fördjupad samverkan – Västra Mälardalens näringslivsstrategi.....	1
1. Nuläge	3
2. Utmaningar – Attraktivitet och kompetens	3
Attraktivitet	3
Kompetens.....	3
3. Gemensam målbild/vision.....	4
4. Strategi	4
5. Aktivitetsplan 2018	4
6. Prioriterade aktiviteter:.....	5
Attityder/Service/Bemötande/Förhållningssätt	5
Kompetensförsörjning samordningsprojekt	5
Mötesplatser och arenor för möten mellan näringsliv och kommun.....	5
Etablering	6
Kompetenshöjning/affärsutveckling/Nyföretagande	6
Attraktivitet	6
7. Metoder arbetssätt	6
Information/Kommunikation	6
Samarbeten och Partners	7
Arbetssätt - Utveckla metoder processer.....	7
8. Leda och Styra.....	7
9. Tillägg 1 - Serviceplan Västra Mälardalen	8
Inledning.....	8
Bakgrund	8
Vikten av att behålla närliggande service på landsbygden	8
Serviceplan	9
Syfte & mål	9

Förtydliganden 9

Västra Mälardalens näringslivs- och besöksnäringseenheter har tillsammans med regionens näringsliv tagit fram en näringslivsstrategi, som är gemensam för de tre kommunerna.

1. Nuläge

Västra Mälardalen är en del av Sveriges mest expansiva område – Stockholm-Mälardalen. Genom sjöarna Hjälmaran och Mälaren och dess tillflöden har regionen sedan medeltiden varit en plats för handel och annan näringsverksamhet. Även idag spelar det geografiska läget en stor roll för näringslivet med ett stort utbud av olika logistiska alternativ för transporter och utmärkta förutsättningar för pendling mellan orterna. I Västra Mälardalen ligger en av Sveriges innersta kommersiella hamnar som ger ett kostnadseffektivt och miljövänligt transportalternativ för regionens företag och här genomförs ett av de största svenska sjöfartsprojekten i Sverige någonsin. EU har gett Mälaren status som inre vattenväg, vilket innebär att större lastfartyg med större godsvolym kan trafikera sjöfarten till och från Västerås och Köpings hamnar. Genom Västra Mälardalen går två järnvägslinjer – Mälarbanan (norr om Mälaren) och Svealandsbanan (söder om Mälaren) och två Europavägar – E18 och E20 som ger goda förutsättningar för såväl godstrafik som arbetspendling. Närliggande större städer växer. Eskilstuna (103 000), Örebro (146 000), Västerås (150 000) har alla etableringar som sträcker sig över till Västra Mälardalen. När de större städerna växer är det tydligt att efterfrågan på bostäder, verksamhetsmark och lokaler ökar även här. Västra Mälardalen är tre kommuner som tillsammans har närmare 50 000 invånare och ca 4 000 företag.

2. Utmaningar – Attraktivitet och kompetens

Attraktivitet

Samhällsplanering har en särskilt viktig roll i arbetet med att utveckla attraktiva miljöer även för näringslivets utveckling. De förutsättningar och förhållanden som skapas i den fysiska planeringen, tillgången till attraktiva boendemiljöer, fungerande kommunikationer och offentlig service samt ett rikt föreningsliv påverkar företagets konkurrenskraft. Det påverkar även medborgares vilja att stanna eller flytta till en ort. En attraktiv stad/kommun är till gagn för invånare och besökare och företagare. Idag marknadsför varje kommun enskilt tillgängliga tomter/industrimark, lokaler och byggplaner. Detta skulle kunna ske mycket bättre genom samverkan i tre kommuner eftersom det sammantagna utbudet blir så mycket större än var för sig.

Kompetens

Det lokala näringslivet, har stort behov av att hitta rätt kompetens. Västra Mälardalen har två gymnasieskolor. Vasagymnasiet i Arboga och Ullvigymnasiet i Köping. Båda skolorna är anslutna till Teknikcollege. I Västra Mälardalen finns ett Yrkesråd, som fokuserar på kompetensförsörjningen i regionen. Köping, Arboga och Kungsör har som region gått in i

Handelskammarens projekt YH Mälardalen, för att utveckla fler anpassade yrkeshögskoleutbildningar. I Arboga finns redan ett nav för YH utbildningar med 4 utbildningar som är pågående. Vi har ett flexibelt system för kompetensförsörjningen i Västra Mälardalen.

3. Gemensam målbild/vision

Västra Mälardalen ska bli ännu attraktivare att bo och verka i. Kommunernas stadskärnor utvecklas och talanger lockas hit. De utbildningar som finns överensstämmer med arbetslivets efterfrågan och samarbetet med Mälardalens högskola är starkt, men även med andra högskolor och universitet. Köping, Arboga, och Kungsör är mindre städer som rymmer en dynamik som annars bara finns i storstäder. I Västra Mälardalen finns mycket stor potential - den stora världen är synlig här. Den syns i fartygen som ligger inne i hamnen, i tågen med sina täta avgångar, och i trafiken på de stora europavägarna. Oavsett om du uppehåller dig i Kungsör, Arboga eller Köping, är du i en del av Västra Mälardalen.

4. Strategi

Tillsammans i Västra Mälardalen, och tillsammans med andra. Hela näringslivet och tre kommuner i samverkan. Redan idag samarbetar Västra Mälardalen med en rad aktörer som till exempel Sveriges Kommuner och Landsting, Svenskt Näringsliv, Stockholm Business Alliance, Region Västmanland, ALMI och Handelskammaren Mälardalen. I den fördjupade samverkan är det förtydligt vilka aktörer som är inblandade i olika frågor. Det finns bred kompetens inom kommunerna och företagsnätverken vilken kommer till nytta i den fördjupade samverkan.

5. Aktivitetsplan 2018

Startade och budgeterade aktiviteter: 487 000:-

- Digitalisering - Naturkartan
- Digitalisering - Gemensam evenemangskalender
- Turistinformation - Turist i Västra Mälardalen
- Nyföretagarrådgivning
- Nyanlänt företagande
- YHM – Handelskammarens kompetensförsörjningsprojekt
- NKI Service bemötande

6. Prioriterade aktiviteter:

Attityder/Service/Bemötande/Förhållningssätt

2018

Uppstart SKL:s koncept Förenkla helt enkelt i tre kommuner

Utbildning gällande bemötande/service (intern/extern kommunikation)

Uppstart Pilotprojekt med Svenskt näringsliv – Samarbeten för ett förbättrat företagsklimat i Västra Mälardalen (samarbete på länsnivå med Region Västmanland)

2019

E-tjänster för att underlätta för företagare

Kompetensförsörjning samordningsprojekt

2018

Yrkesrådet – Blir vårt gemensamma forum. Där alla aktörer behöver prioritera deltagande. Representation från alla tre kommunerna. Öka nyttan med Yrkesrådet och ta en mer aktiv roll genom teamet ovan. Uppgiften är att:

- Inventera dagsaktuellt kompetensbehov
- Samordna utbildningsinsatser som matchar behovet. Vem gör vad?

YH Mälardalen – stärka delaktigheten från Västra Mälardalens näringsliv i Handelskammarens Kompetensnätverk.

Starta ett samarbete i form av ett VM-team med representation från alla tre kommunerna. Teamet har kontakt med befintliga aktörer som arbetar med kompetensförsörjning.

Mötesplatser och arenor för möten mellan näringsliv och kommun

2018

Samarbeta med befintliga aktörer som arbetar med mötesplatser för att utveckla mötesplatser mellan näringsliv, kommun.

Nyttja våra befintliga nätverksarenor i respektive kommun och hitta känslan av att vara en del av Västra Mälardalen. Skapa ett mindset där vi tänker tre kommuner och näringslivet tillsammans. Vara öppen med att dela med sig och bjuda in

Gemensamma punkter på Morgonsoffan, Berätta om varandra, Morgonsoffa i VIS, Gemensamt turistforum.

Etablering

2018

Skapa ett gemensamt etableringspaket – sammanställa ett gemensamt erbjudande från Västra Mälardalen till nya företag

Gemensam presentation av utbudet av mark och lokaler (Objektvision) – i samarbete med andra förvaltningar, och företag (privata uthyrare)

Fördjupat samarbete med befintliga aktörer som arbetar med etablering, tex med SBA, Business Sweden

Använda Verksamt.se som plattform

Kompetenshöjning/affärsutveckling/Nyföretagande

2018

Digitalisering som en röd tråd genom alla projekt: Först ut är projekt för att utveckla handel och besöksnäring.

Digitalisering av turistinformation, ”uppleva och göra”.

Hitta samarbeten med regionens aktörer. Tex Almi och Handelskammarens resurser och öppna en plats för dessa i VM, och driva samordningsprojekt inom angelägna områden. På sikt starta Nyföretagarcentrum i Västra Mälardalen. Inledningsvis sjösätta ”Nyföretagarcafé Västra Mälardalen”.

Attraktivitet

Driva ett gemensamt ”Stadskärneprojekt” för alla tre kommunerna för att utveckla en mer attraktiv och levande stad. Förbättra den fysiska miljön/gestaltning och innehåll/upplevelser. Projektet kommer drivas genom samarbete över förvaltningsgränser i alla tre kommunerna.

7. Metoder arbetssätt

Information/Kommunikation

Storytelling som ett redskap för att förmedla det unika i Västra Mälardalen. Gemensamt publicera ”Goda Nyheter” på resp. Webb. Gemensamt nyhetsbrev. Varje projekt har en egen kommunikationsplan. Gemensamt lyfta fram Västra Mälardalsambassadörer & månadens förebild.

Vi utgår från det lokala och unika i Köping Arboga Kungsör under gemensam flagg– ”en del av Västra Mälardalen”.

Förslag att rekrytera en gemensam kommunikatör? Personen skulle vara anställd i VIS AB och utveckla samarbetet med befintliga kommunikatörer på kommuner och företag.

Samarbeten och Partners

Identifiera vilka samarbeten som klokast används för att nå framgång, såväl regionala (ex Region Västmanland) som nationella (ex SBA). Uppträd som ”ett samlat VM” och växla upp resurser med hjälp av dessa.

Arbetsätt - Utveckla metoder processer

Ex: Göra - kommunicera

8. Leda och Styra

Hela utgångspunkten i samarbetet är att gå från planer till att fokusera på genomförandet och att kommunicera konkreta resultat.

Arbetsättet för att styra och leda sker på följande sätt:

- Förankra målbild och strategi i Styrgrupp utifrån vägledande principerna
- Föreslå projekt, aktiviteter, finansiering för projektgrupp som gör förslag till prioritering.
- Genomföra projekt och aktiviteter
- Följa upp tidplan, mäta resultat och rapportera till styrgrupp
- Kommunicera resultatet gemensamt, brett och tydligt.

På så sätt får vi en helhetssyn och ett gemensamt sätt att leda och styra och skapar delaktighet och stolthet över resultat. Projekten kan drivas i ren samverkan med fördelning av externa kostnader och tid. Vi bör dock hela tiden överväga om den ekonomiska föreningen eller bolaget (ViS) är lämpligare att använda för att driva det enskilda projektet. I de fall då det är lämpligt kommer projekt eller aktiviteter kunna drivas och genomföras av två kommuner i samarbete.

9. Tillägg 1 - Serviceplan Västra Mälardalen

Inledning

För att vardagsliv, näringsliv och kommunal service ska fungera krävs tillgång till service. Ett utbud av livsmedelshandel, bredband, drivmedel och hälso- och sjukvård är exempel på faktorer som är viktiga för att skapa både arbetstillfällen och en levande landsbygd.

Bakgrund

För att kommuner och butiker ska kunna söka investeringsbidrag så måste kommunen ha en lokal bedömning av invånarnas tillgång till service: ”Den kommun som sökande verkar i ska ha aktuell serviceplan eller översiktsplan som omfattar även serviceplanering. Stöd får lämnas endast om kommunen har planerat varuförsörjningen på ett sådant sätt att behovet av stöd kan bedömas” (6§ Förordning stöd till kommersiell service).

Vikten av att behålla närliggande service på landsbygden

Närliggande service är viktigt för att vardagslivet ska fungera på landsbygden. De butiker som idag säljer livsmedel eller drivmedel i byarna kan även ha ett utökat serviceutbud som till exempel, ombud för apoteksvaror, spel eller systembolag, erbjuda post- och paketutlämning samt möjligheten att ta ut kontanter. Denna kommersiella service fungerar också som en naturlig mötesplats för spontana möten.

Andra viktiga förutsättningar för landsbygdsutveckling är fungerande infrastruktur som bredband, telefoni, elförsörjning och underhåll av vägar samt medskapande och engagemang hos lokalbefolkningen.

För att alla medborgare i kommunen ändå ska ha tillgång till en grundläggande nivå av service behövs en samordning mellan offentlig, kommersiell och ideell service.

En utveckling som nu kan skönjas alltmer är intresset för entreprenörer eller föreningar att starta digitala butiker. Detta kan vara ett bra alternativ på platser där en traditionell butik inte kan bli lönsam. Dessa kan vara helt digitala och inte ha någon personalbemanning alls eller en butik som kan ha begränsade öppettider med personal och övrig tid vara obemanning. I Västra Mälardalen ser kommunerna Köping, Arboga och Kungsör positivt på dessa etableringar och kommer i denna plan att tydliggöra vilka områden i kommunerna som idag inte har tillräcklig tillgång till kommersiell service och därmed är särskilt prioriterade för sådana satsningar.

För invånare i kommunerna som inte bor i en tätort kan man också erbjuda hemsändningsbidrag. Detta innebär att en handlare kör ut varor till människor i glesbygd. Kommunerna och regionen delar på kostnaden för detta bidrag. Man kan också använda hemsändningsbidraget för att arrangera inköpsresor för människor boende i glesbygd.

Serviceplan

Denna serviceplan är en del av kommunernas arbete gällande glesbygdens utveckling och bevarande. Planen kommer att beskriva de prioriteringar som kommunerna gör när det gäller service på landsbygden och hur kommunerna arbetar med detta.

Serviceplanen kommer att fungera som ett verktyg för alla aktörer som vill utveckla landsbygden samt för att enskilda näringsidkare i fortsättningen ska kunna beviljas statlig ersättning för kommersiell service.

Syfte & mål

Syftet med serviceplanen är att öka förståelsen och kunskapen om vilken service som idag finns inom kommunerna med fokus på kommersiell service. Planen tar särskilt hänsyn till försäljning av dagligvaror och drivmedel, möjligheten att ta ut pengar samt post- och apotekstjänster. Tillsammans utgör detta grundläggande servicetjänster som ett företag kan bedriva och som är viktiga för medborgare, företag och besökare enligt utredningen "service i glesbygd" (SOU 2015:35).

Förtydliganden

- Kommersiell service: Dagligvaruhandel, drivmedel, kontanthantering, apoteksservice
- Kommunal offentlig service: Skola, bibliotek, särskilt boende, offentlig toalett, återvinningscentral
- Regional offentlig service: Hälso- och sjukvård, folktandvård och kollektivtrafik.
- Ideell service: Idrottsanläggning, religiös samlingslokal, intresseförening, möteslokal